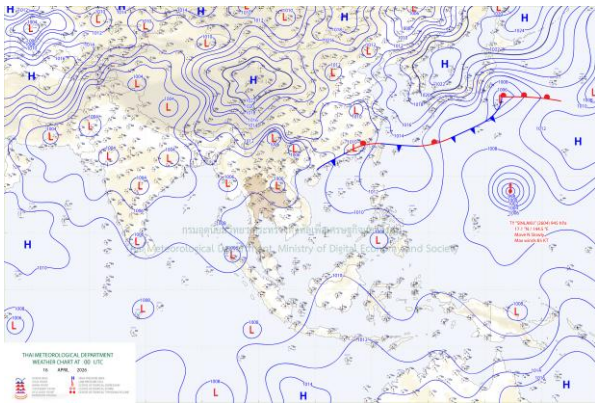

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 16 เมษายน 2569 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศประจำวัน 12.00 น.

แผนที่อากาศผิวพื้น วันที่ 16 เมษายน 2569 เวลา 07:00 น.

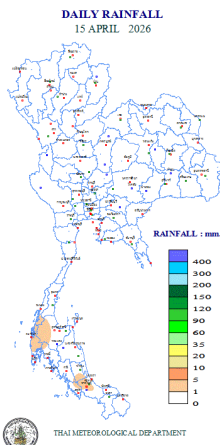
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และภาคตะวันออกจะมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้น โดยมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และลูกเห็บตกบางแห่ง รวมถึงอาจมีฟ้าผ่าเกิดขึ้นได้บางพื้นที่ เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นได้แผ่ลงมาปกคลุมด้านตะวันตกของประเทศจีนแล้ว คาดว่าจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศจีนตอนใต้ และทะเลจีนใต้ในคืนวันนี้ (16 เม.ย. 69) ส่งผลทำให้มีลมใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดนำความชื้นจากอ่าวไทยและทะเลจีนใต้เข้าปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และภาคตะวันออก ในขณะที่บริเวณดังกล่าวมีอากาศร้อนถึงร้อนจัด

ขอให้ประชาชนบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และภาคตะวันออกระวังอันตรายจากพายุฤดูร้อน โดยหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่โล่งแจ้ง ใต้ต้นไม้ใหญ่ สิ่งปลูกสร้าง และป้ายโฆษณาที่ไม่แข็งแรง สำหรับเกษตรกรควรเสริมความแข็งแรงให้ไม้ผล และเตรียมการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับผลผลิตทางการเกษตรและสัตว์เลี้ยง รวมทั้งดูแลรักษาสุขภาพในช่วงที่สภาพอากาศเปลี่ยนแปลงไว้ด้วย ส่วนประชาชนบริเวณประเทศไทยตอนบนดูแลรักษาสุขภาพเนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนถึงร้อนจัด โดยหลีกเลี่ยงการทำงานหรือการประกอบกิจกรรมในที่โล่งแจ้งเป็นระยะเวลานาน

สำหรับภาคใต้มีอากาศร้อนในตอนกลางวัน โดยมีฝนฟ้าคะนองบางแห่ง เนื่องจากลมฝ่ายตะวันตกพัดปกคลุมทะเลอันดามัน ภาคใต้ตอนบน และอ่าวไทยตอนบน ประกอบกับมีลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมอ่าวไทยตอนล่าง และภาคใต้ตอนล่าง

ฝุ่นละอองในระยะนี้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางตอนบน มีการสะสมของฝุ่นละอองหรือหมอกควันอยู่ในเกณฑ์เกินมาตรฐาน เนื่องจากความหนาแน่นของจุดความร้อนบริเวณภาคเหนือและบริเวณใกล้เคียงมากกว่าความสามารถของการระบายอากาศ ขอให้ประชาชนหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่โล่ง และควรสวมหน้ากาก N95 เพื่อความปลอดภัยเมื่ออยู่นอกอาคาร

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 15 เม.ย. 69 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 16 เม.ย. 69

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.หาดใหญ่	สงขลา	8.6	ฝนตกล็กน้อย
2	อ.ตะกั่วป่า	พังงา	5.8	ฝนตกล็กน้อย
3	อ.เมือง	พัทลุง	0.8	ฝนตกล็กน้อย
4	อ.เมือง	ภูเก็ต	0.3	ฝนตกล็กน้อย
5	อ.กาญจนดิษฐ์	สุราษฎร์ธานี	0.3	ฝนตกล็กน้อย

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 16 เม.ย. 69)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 47,915 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 23,969 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 46) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (45,620 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60) มากกว่าปี 2568 จำนวน 2,295 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 17.02 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 179.76 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 28,607 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 44,857 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 21,318 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 45) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (43,063 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 61) มากกว่า ปี 2568 จำนวน 1,794 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 10.36 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 158.28 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 26,069 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก ล้าน (ม.)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณ.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณ.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณ.	ปริมาณน้ำ				
			ไม่อ่างฯ	% รณ.	ใช้การ	% ใช้การ			ไม่อ่างฯ	% รณ.	ใช้การ	% ใช้การ			ไม่อ่างฯ	% รณ.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	15,682	63	8,937	49	87	1,161	706	61	614	57	95	25,126	16,388	63	9,551	50	9,597
ตอน.	12	8,368	4,037	48	2,385	36	230	2,122	1,164	55	997	51	242	10,490	5,201	50	3,381	39	5,290
กลาง	3	1,419	531	37	471	35	27	419	211	50	185	47	30	1,838	742	40	656	37	1,095
ตะวันออก	2	26,605	19,097	72	5,820	44	8	164	105	64	94	62	10	26,769	19,202	72	5,914	44	7,567
ตะวันออก	6	1,515	521	34	427	30	52	1,009	477	47	421	44	58	2,524	999	40	848	36	1,525
ใต้	4	8,194	4,989	61	3,278	51	44	721	394	55	339	51	48	8,916	5,383	60	3,617	51	3,533
รวม	35	70,926	44,857	63	21,318	45	448	5,596	3,058	55	2,650	51	483	76,522	47,915	63	23,967	46	28,607

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 15,400 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 62 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 8,704 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 48 ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 0.90 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 69.69 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 9,471 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	8,788	65	4,988	52	0.00	0.00	42.03	42.07	4,674
สิริกิติ์	5,984	63	3,134	47	0.74	4.55	20.32	20.01	3,526
ภูมิพล+สิริกิติ์	14,772	64	8,122	50	0.74	4.55	62.35	62.08	8,200
แควน้อยฯ	360	38	317	35	0.16	0.16	4.32	4.32	579
ป่าสักชลสิทธิ์	268	28	265	28	0.00	0.00	3.02	3.02	692
รวมทั้งหมด	15,400	62	8,704	48	0.90	4.71	69.69	69.42	9,471

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ คือ อ่างฯ ศรีนครินทร์ (84%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 5 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แม่มอก (28%) อ่างฯ ป่าสักชลสิทธิ์ (28%) อ่างฯ ขุนด่านปราการชล (18%) อ่างฯ คลองสี่ด (8%) และ อ่างฯ ปรามบุรี (24%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำมูล แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำปิง แม่น้ำน่าน ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 698 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 737 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.73 ม.รทก.

ต่ำกว่าตลิ่ง 6.97 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 230 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 230 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +16.23 ม.รทก. (เมื่อวาน +16.27 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +6.75 ม.รทก. (เมื่อวาน +6.75 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 196 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 206 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 149 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 45 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็ก ๆ 2 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 12 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 12 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 134 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 133 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 37 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 40 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 304 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 301 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุโมง (ปตร.มะขามเฒ่า-อุโมง) 30 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 9 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 110 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 106 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 49 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 168 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 166 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		10 เม.ย. 69	11 เม.ย. 69	12 เม.ย. 69	13 เม.ย. 69	14 เม.ย. 69	15 เม.ย. 69	16 เม.ย. 69		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 16 เม.ย. 69	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	2.01	-10.79
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	4.15	-11.85
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	1.15	-11.05
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	1.75	-10.25
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	2.20	-10.30
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	2.63	-11.87

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

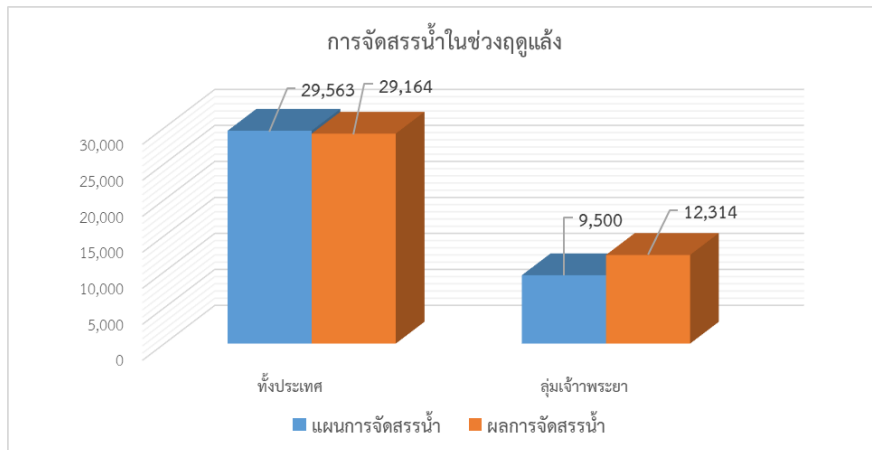
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2568/69

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 (วันที่ 1 พ.ย. 68 ถึง 30 เม.ย. 69) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้งานได้ จำนวน 47,516 ล้าน ลบ.ม. โดยวางแผนจัดสรรน้ำชลประทานตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ เพื่อการอุปโภค - บริโภค 2,748 ล้าน ลบ.ม. การรักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 8,090 ล้าน ลบ.ม. อุตสาหกรรม 478 ล้าน ลบ.ม. และเพื่อการเกษตร 18,247 ล้าน ลบ.ม. สำหรับลุ่มน้ำพระยา ปริมาณน้ำไขการ จำนวน 17,745 ล้าน ลบ.ม. วางแผนจัดสรรน้ำชลประทานแยกเป็น เพื่ออุปโภค - บริโภค 1,150 ล้าน ลบ.ม. การรักษาระบบนิเวศ และอื่น ๆ 1,305 ล้าน ลบ.ม. อุตสาหกรรม 135 ล้าน ลบ.ม. และเพื่อการเกษตร 6,910 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั้งประเทศ (อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และแหล่งน้ำอื่น ๆ) ตั้งแต่วันที่ 1 พ.ย. 68 - ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 29,164 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 87 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ ป่าสักฯ) วันนี้ใช้น้ำไป 69.69 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 12,314 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 90 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 (1 พ.ย.68 - 30 เม.ย.69)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั้งประเทศ	2,748	8,090	18,247	478	29,563	29,164	87
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา	1,150	1,305	6,910	135	9,500	12,314	90

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69

ทั้งประเทศ จำนวน 15.60 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 12.86 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 2.74 ล้านไร่

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 8.59 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.80 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.79 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 (ข้อมูล ณ วันที่ 16 เมษายน 2569)

ทั้งประเทศ จำนวน 16.27 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 14.43 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 1.82 ล้านไร่

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 9.40 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.88 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.50 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2568/69			สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2568/69			% ผลปลูก ข้าวรอบ 2 เทียบกับแผน
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม ทั้งหมด	
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	10.05	0.67	10.72	10.12	0.66	10.80	101
	นอกเขตชลประทาน	2.81	2.07	4.88	4.31	1.16	5.47	153
	รวม	12.86	2.74	15.60	14.43	1.82	16.27	112
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	6.27	0.08	6.35	6.40	0.09	6.51	102
	นอกเขตชลประทาน	1.53	0.71	2.24	2.48	0.41	2.89	162
	รวม	7.80	0.79	8.59	8.88	0.50	9.40	114

5. ผลกระทบด้านการเกษตร

5.1 วาตภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พิจิตร เพชรบูรณ์ แพร่ นครพนม อุบลราชธานี จันทบุรี ตราด และตรัง เกษตรกร 3,605 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 12,449 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 466 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 11,433 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 550 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,047 ราย พื้นที่ 6,676 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 32 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 6,497 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 148 ไร่ วงเงิน 13,505,144 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 37 ราย พื้นที่ 92 ไร่ วงเงิน 233,737 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 16 เม.ย. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

5.2 อุทกภัย (ภาคใต้) ช่วงภัย 11 พ.ย. 68 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 242,791 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 207,948 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 67,372 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 11,981 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 128,595 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 19,480 ราย พื้นที่ 63,120 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 43,214 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 2,938 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 16,968 ไร่ วงเงิน 132,411,502 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 6,429 ราย พื้นที่ 19,350 ไร่ วงเงิน 45,006,376 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 16 เม.ย. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 9,085 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 15,505 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 7,637 ไร่ บ่อกุ้ง 7,868 ไร่ กระชัง 122,655 ตม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 8,330 ราย พื้นที่ 13,429 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 6,629 ไร่ บ่อกุ้ง 6,800 ไร่ กระชัง 122,596 ตม. วงเงิน 156,259,525 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,060 ราย พื้นที่ 468 ไร่ กระชัง 21,484 ตม. วงเงิน 10,547,847 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 7 เม.ย. 69)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลาสงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 213,567 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 13,975,659 ตัว แบ่งเป็น โค 437,706 ตัว กระบือ 8,145 ตัว สุกร 275,715 ตัว แพะ/แกะ 211,061 ตัว และสัตว์ปีก 13,043,032 ตัว แปลงหญ้า 8,176 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2,679 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 196,190 ตัว แบ่งเป็น โค 4,305 ตัว กระบือ 617 ตัว สุกร 998 ตัว แพะ/แกะ 1,523 ตัว สัตว์ปีก 188,747 ตัว แปลงหญ้า 131 ไร่ วงเงิน 128,204,213 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 56 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 469 ตัว แปลงหญ้า 5 ไร่ วงเงิน 487,210 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 16 เม.ย. 69)

5.3 อุทกภัย ช่วงภัย 23 ส.ค. 68 – 11 พ.ย. 68

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 53 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี สมุทรสาคร ราชบุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช เกษตรกร 248,732 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 1,697,656 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,367,698 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 314,320 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 15,637 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 167,352 ราย พื้นที่ 1,256,360 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,084,149 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 163,780 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 8,430 ไร่ คิดเป็นเงิน 1,811,167,293 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 140,584 ราย พื้นที่ 1,015,544 ไร่ วงเงิน 1,469,418,936 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 16 เม.ย. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 37 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ หนองบัวลำภู อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี ชัยนาท นครปฐม พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี สมุทรปราการ สุพรรณบุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช เกษตรกร 7,458 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 14,886 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 11,871 ไร่ บ่อกุ้ง 3,015 ไร่ กระชัง 7,136 ตม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 7,458 ราย พื้นที่ 14,886 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 11,871 ไร่ บ่อกุ้ง 3,015 ไร่ กระชัง 7,136 ตม. วงเงิน 93,776,583 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 3,996 ราย พื้นที่ 5,502 ไร่ กระชัง 5,228 ตม. วงเงิน 33,826,928 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 7 เม.ย. 69)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 34 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี ชัยนาท ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ระยอง สุพรรณบุรี สิงห์บุรี และจังหวัดปราจีนบุรี เกษตรกร 40,127 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 9,118,324 ตัว แบ่งเป็น โค 148,236 ตัว กระบือ 28,753 ตัว สุกร 109,665 ตัว แพะ/แกะ 15,449 ตัว และสัตว์ปีก 8,816,221 ตัว แปลงหญ้า 8,484 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 436 ราย สัตว์ตายและสูญหาย 16,404 ตัว แบ่งเป็น โค 53 ตัว กระบือ 7 ตัว สุกร 53 ตัว แพะ/แกะ 51 ตัว และสัตว์ปีก 16,240 ตัว แปลงหญ้า 559 ไร่ วงเงิน 2,708,300 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 340 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 12,771 ตัว แปลงหญ้า 559 ไร่ วงเงิน 2,690,300 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 7 เม.ย. 69)

6. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2569 ได้จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 4 หน่วยฯ ได้แก่ หน่วยฯ นครสวรรค์ จันทบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และหน่วยฯ สงขลา เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เติมน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควันยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ รวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 15 เมษายน 2569

- **ภารกิจการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อป้องกันและแก้ไขภัยแล้ง** มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือบริเวณพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ตราด ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ประจวบคีรีขันธ์ ระนอง ชุมพร ยะลา และนราธิวาส ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่การเกษตร จังหวัดนครราชสีมา (ปากช่อง) จันทบุรี (แหลมสิงห์ เมือง โป่งน้ำร้อน เขาคิชฌกูฏ สอยดาว) ตราด (บ่อไร่ เขาสมิง) ฉะเชิงเทรา (สนามชัยเขต ท่าตะเกียบ) สระแก้ว (วังน้ำเย็น วังสมบูรณ์) ประจวบคีรีขันธ์ (บางสะพานน้อย) ระนอง (ละอุ่น) ชุมพร (หลังสวน ละแม ทูตตะโก พะโต๊ะ สวี) ยะลา (เบตง บันนังสตา ธารโต) นราธิวาส (จะแนะ สุโหงปาตี ะแงะ รือเสาะ)

- **ภารกิจการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ** ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่ลุ่มรับน้ำ เขื่อนลำตะคอง (นครราชสีมา) เขื่อนคลองสียัด (ฉะเชิงเทรา) เขื่อนบางลาง (ยะลา) และอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง/ขนาดเล็ก จำนวน 2 อ่าง

- **ปฏิบัติการเพื่อบรรเทาหมอกควันและไฟป่า** ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่ป่าไม้ ป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส (สุโหงปาตี)

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง (ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม – 15 เมษายน 2569)

การปฏิบัติการฝนหลวง (ภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหากลภัยแล้งและเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ) ขึ้นปฏิบัติการ 38 วัน จำนวน 269 เที่ยวบิน (373:35 ชั่วโมงบิน) ปริมาณการใช้สารฝนหลวง 233.70 ตัน ปฏิบัติการช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร 27 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา นครสวรรค์ กาญจนบุรี ชัยนาท นครราชสีมา จันทบุรี สระแก้ว ชลบุรี ตราด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ตรังชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา กระบี่ สตูล ระนอง ยะลา นราธิวาส สงขลา พัทลุง ราชบุรี ปัตตานี และสุราษฎร์ธานี ปฏิบัติการเติมน้ำพื้นที่ลุ่มรับน้ำกักเก็บน้ำ ขนาดใหญ่ 10 แห่ง และอ่างขนาดกลาง/เล็ก 31 แห่ง

7. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มี.ค. 69)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. หนอนห่อใบข้าว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (พิจิตร หนองคาย และยะลา) จำนวน 66 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 463 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดพืชอาศัย และเมื่อตรวจพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว และพบใบข้าวถูกทำลาย
	2. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ ชัยภูมิ ขอนแก่น สุรินทร์ และลพบุรี) จำนวน 171 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 96 ไร่	ในข้าวอายุ 15-40 วัน ให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม
	3. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ปราจีนบุรี และเพชรบูรณ์) จำนวน 21 ไร่ การระบาดคงที่	- ควบคุมระดับน้ำในนาข้าว แบบเปียกสลับแห้ง เมื่อตรวจพบ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัย ให้ใช้สารกำจัดแมลง
	4. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (นครสวรรค์ สุโขทัย ขอนแก่น ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย ชัยนาท ชลบุรี และราชบุรี) จำนวน 475 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่	- กำจัดวัชพืชในนาข้าว เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย ให้หว่านปุ๋ยยูเรียเพื่อเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าว
	5. หนอนกอข้าว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น บุรีรัมย์ สกลนคร และยะลา) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ พันเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก
	6. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กำแพงเพชร บุรีรัมย์ และสงขลา) จำนวน 48 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่	พ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร
	7. โรคใบสีส้ม	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 9 ไร่ การระบาดคงที่	- เผาตอซังหลังการเก็บเกี่ยว ใช้น้ำท่วมและไถดินเพื่อทำลาย หนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวที่อยู่ตามตอซัง
	8. โรคใบขีดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด สกลนคร และอุบลราชธานี) จำนวน 40 ไร่ การระบาดคงที่	- ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) หากพบอาการของโรครุนแรงให้พ่นทุก 7 วัน เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าว แนะนำให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช
	9. เพลี้ยจักจั่นสีเขียว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 3 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	- กำจัดวัชพืช และพืชอาศัยของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะนำโรค ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงพาหะ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
มะพร้าว	<p>1. ด้วงแรด</p> <p>2. หนอนหัวดำ</p> <p>3. แมลงดำหนาม</p> <p>4. โรสีขามะพร้าว</p> <p>5. ด้วงวงง</p>	<p>พื้นที่ระบาด 29 จังหวัด (พิจิตร ขอนแก่น ตราด นครราชสีมา บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง สมุทรปราการ กาญจนบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,312 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 47 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 40 จังหวัด (พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อ่างนาจเจริญ อุตรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 27,893 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 36 ไร่</p> <p>พื้นที่ ระบาด 26 จังหวัด (เพชรบูรณ์ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด อุตรธานี จันทบุรี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,380 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 22 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ตราด นครราชสีมา บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สมุทรปราการ สระแก้ว นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 928 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 13 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง พังงา ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 721 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 30 ไร่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ตัดทะลายและช่อดอกมะพร้าวที่โรสีขามะพร้าวเข้าทำลายนำไปเผาทำลายนอกแปลง ให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็ก ห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน - ปล่อยแตนเบียนบราคอน เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ หรือปล่อยแตนเบียนไข่ทริโครแกรมมา เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ ใช้สารเคมีอิมิมาเม็กดิน-เบนโซเอท โดยมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตรฉีดเข้าลำต้น และมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร เช่น มะพร้าว น้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำน้ำตาลให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ - ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงดำหนามกัดกินไปเผาทำลาย ปล่อยแตนเบียนอะซิโคเดส ควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าว หรือแตนเบียนเตตระสติคัส ควบคุมด้กัด้แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ - ใช้ตาข่ายดักจับด้วงวงงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดด้วงวงงในระยะหนอนและดักด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชันผสมกับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของด้วงวงงมะพร้าว - ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ใช้ตาข่ายหรือแหจับปลามาซึ่งวางทิศทางลมดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตรา 800 กรัม/กองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ อัตราส่วน 0.5 : 1 เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะหนอนและดักด้ หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณคอกมะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก
ปาล์ม น้ำมัน	<p>1. หนอนปลอกเล็ก</p> <p>2. หนอนหัวดำ</p> <p>3. ด้วงแรด</p>	<p>พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (พิจิตร ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 746 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 432 ไร่ การระบาดคงที่</p> <p>พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (ร้อยเอ็ด สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,133 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 94 ไร่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวีที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน - ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ - ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดในระยะดักด้ และระยะตัวหนอนและดักด้ - หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. ดัวงกุหลาบ 5. โรคลำต้นเน่า 6. โรคทะลายน้ํา 7. โรคใบจุด 8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 346 ไร่ การระบาดลดลง 16 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร จันทบุรี ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 11,308 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 52 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด ยะลา สระแก้ว ชุมพร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,058 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 115 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (กระบี่ ตรัง สุราษฎร์ธานี พังงา นราธิวาส ชุมพร นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 4,085 ไร่ การระบาดลดลง 16 ไร่	เช่น เชฟวิน อัตรา 40 กรัม/นํ้า 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน อัตรา 40 มิลลิลิตร/นํ้า 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่ม ทุก 7 - 10 วัน ในตอนเย็นก่อนคํ้า - กำจัดวัชพืชหรือพืชอาศัยอื่น ๆ เพื่อลดการสะสมของเชื้อ ในธรรมชาติ และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาหรือฉีดพ่นบริเวณ รอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ - ตัดแต่งทางใบปาล์มนํ้ามัน ช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายน้ําที่เป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบ ที่เป็นโรคใบจุดนํ้าออกไปเผาทำลายนอกแปลง - ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาพื้นที่ เก็บเศษซากพืชนํ้าออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ ปล้อยแดนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุม ระยะหนอนของหนอนหัวดํ้า - ตัดทางใบปาล์มนํ้ามันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นํ้าไปเผา ทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้ สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/นํ้า 20 ลิตร
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ ของยางพารา 3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคหน้ายางแห้ง 5. โรคใบจุดนูน 6. โรคคราแปง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,636 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (น่าน แพร่ สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ เลย หนองคาย อุดรธานี กาญจนบุรี กระบี่ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา และสตูล) จำนวน 1,123,938 ไร่ การระบาดลดลง 312,187 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สุโขทัย หนองคาย ตราด ชุมพร พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,051 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สกลนคร ตราด ชุมพร ตรัง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,053 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (หนองคาย) จำนวน 1,791 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (สกลนคร ตรัง และสตูล) จำนวน 147 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 79 ไร่	- คํานําวิธีป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคู ล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคนํ้าคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้นํ้ายางของต้นยาง ควรหยุดกรีต 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่ง นํ้ายางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยปุ่มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดเชื้อราทบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้นํ้ายางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและนํ้ายางจางลง หรือนํ้ายาง หยุดไหลเร็ว หรือนํ้ายางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีต ควรหยุดกรีต 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง - ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคํานําแนะนํา เพื่อให้ใบที่ผลิ ออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พ้นระยะอ่อนแอต่อการเข้า ทำลายของเชื้อ
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง 2. หนอนเจาะกิ่ง 3. มอดเจาะผลกาแฟ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 178 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 69 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 158 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก ชุมพร และสงขลา) จำนวน 406 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนกาแฟสีแดง/หนอนเจาะกิ่ง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่น สารฆ่าแมลงเฟนิโตรไซออน - วางกับดักสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) เต็มสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ ใช้เชื้อราชีวเวเรีย DOA B18 ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 35 จังหวัด (กำแพงเพชร นครสวรรค์ น่าน พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ หนองบัวลำภู อํานาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี	- ให้ไหลและพรวนดิน และใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลาย ต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบด่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือ ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง	สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี) จำนวน 794,502 ไร่ การระบาดลดลง 14,065 ไร่	- ไม่ใช่ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลาย ต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ
	3. โรคโคนเน่าหัวเน่า	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ขอนแก่น บุรีรัมย์ มุกดาหาร ยโสธร ศรีสะเกษ สกลนคร อุตรธานี อุบลราชธานี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว และกาญจนบุรี) จำนวน 2,656 ไร่ การระบาดลดลง 421 ไร่	- ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคย มีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ
	4. โรคพุ่มแจ้	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และเพชรบูรณ์) จำนวน 190 ไร่ การระบาดลดลง 10 ไร่	- ครอบกร่องแปลงปลูกเพื่อไม่ให้ให้น้ำท่วมขัง ก่อนปลูกควรแช่ ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแล็กซิล หรือฟอสฟิทธิล-อะลูมิเนียม
	5. โรแดงมันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ อุตรธานี ชลบุรี และกาญจนบุรี) จำนวน 38,940 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่	- โรคใบไหม้ แนะนำให้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรค ปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียน อายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือก สุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง
	6. โรคใบไหม้	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชัยนาท และสกลนคร) จำนวน 292 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	- ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและ ดักด้วในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหาร สามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะ หนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริเจนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส วคอีโพลีอีโคโนไวรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทุ้งหอม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน
	7. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 527 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 519 ไร่	
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทุ้งข้าวโพด ลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา จันทบุรี ชลบุรี สระแก้ว ยะลา และสตูล) จำนวน 5,840 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5,640 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทุ้งข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่ หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง และราชบุรี) จำนวน 244 ไร่ การระบาดคงที่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและปั่นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (บุรีรัมย์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ นครราชสีมา อุตรธานี และชลบุรี) จำนวน 1,190 ไร่ การระบาดลดลง 291 ไร่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง
	2. โรคใบขาว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา มหาสารคาม และอุตรธานี) จำนวน 16,642 ไร่ การระบาดลดลง 108 ไร่	- ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก
	3. โรคเส้ดำ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (อุทัยธานี) จำนวน 155 ไร่ การระบาดคงที่	- โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลาเย็น
	4. ตัวหนอนหวาย	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และขอนแก่น) จำนวน 16 ไร่ การระบาดคงที่	
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ตาก จันทบุรี ตรัง ตรัง ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และสตูล) จำนวน 394 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการ ควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย
	2. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,471 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 29 ไร่	- เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด พิไพโรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สาร ผสมน้ำ 20 ลิตร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. เพลี้ยไก่แจ้	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา พัทลุง ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,194 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 28 ไร่	- เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีทอกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พันทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน
	4. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง ชุมพร และนราธิวาส) จำนวน 76 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่	- เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซ์อัตรา 40 มล.
	5. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา สุราษฎร์ธานี ตราด ชุมพร กระบี่ นครศรีธรรมราช นราธิวาส และพังงา) จำนวน 414 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่	- โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดของโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพันทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ
	6. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,458 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 69 ไร่	- เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือ ส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรครยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช
	7. โรครากเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด (ตาก นนทบุรี จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี ภูเก็ต ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,271 ไร่ การระบาดลดลง 727 ไร่	- หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสม ไวโตออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ - เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือ ไซเพอร์เมทรินโฟสฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พันทุก 7-10 วัน
	8. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 549 ไร่ การระบาดลดลง 30 ไร่	- เมื่อพบคราบราสีดำ พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และ สารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
	9. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,363 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 41 ไร่	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 978 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 233 ไร่	- ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัด ด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ตราด ชุมพร และพังงา) จำนวน 140 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้น ทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร สุราษฎร์ธานี และกระบี่) จำนวน 175 ไร่ การระบาดลดลง 11 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตั๊กหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับ ทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน
	13. มอดเจาะลำต้น ทุเรียน	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา ระนอง และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 196 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วง ที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัด วัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดของเพียง เล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน
	14. หนอนกินใบ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (สุรินทร์ จันทบุรี ชุมพร และตราด) จำนวน 230 ไร่ การระบาดลดลง 10 ไร่	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโปรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สาร ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	15. โรคกิ่งแห้ง	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ชุมพร นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 466 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 17 ไร่	- หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะ ในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการ ฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลก ซิลผสมแมนโคเซป หรือ ฟอสเอทิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	16. โรคแอนแทรกโนส 17. หนอนเจาะเมล็ด 18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชุมพร ยะลา จันทบุรี เพชรบูรณ์ และตรัง) จำนวน 466 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา) จำนวน 103 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และจันทบุรี) จำนวน 11 ไร่ การระบาดคงที่	
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง 5. หนอนกินช่อดอก	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก นครศรีธรรมราช และระยอง) จำนวน 248 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และนราธิวาส) จำนวน 216 ไร่ การระบาดลดลง 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 171 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และตาก) จำนวน 105 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 32 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 32 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคใบจุด 5. โรคใบจุดสาหร่าย 6. โรคแอนแทรกโนส 7. โรคใบแห้งและขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ระยอง ชุมพร นครศรีธรรมราช ระนอง และพังงา) จำนวน 364 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา และระนอง) จำนวน 613 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร และระยอง) จำนวน 340 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 20 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช พังงา และชุมพร) จำนวน 251 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร พังงา ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส และ) จำนวน 538 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 41 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 41 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง ชุมพร และพังงา) จำนวน 35 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชครบพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - เมื่อพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร) จำนวน 515 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 419 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 632 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 352 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 365 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 142 ไร่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบตาไซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาดให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. หนอนคืบกินใบ 5. โรครากำมะหยี่ 6. หนอนม้วนใบ 7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 28 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 45 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 10 ไร่ การระบาดคงที่	- เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแต่ไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปด้าไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกไรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโตฟอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโตฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

8. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ประจำวันที่ 15 เมษายน 2569

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 14 จังหวัด 31 จุด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ยโสธร อุบลราชธานี มุกดาหาร อุดรธานี ตราด ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ชลบุรี นครนายก นครราชสีมา บุรีรัมย์ อำนาจเจริญ และร้อยเอ็ด ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ ยังได้เร่งรัด ควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 1 จุด ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 87 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ นครพนม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด หนองคาย อุดรธานี ตาก นครศรีธรรมราช ระนอง และสงขลา